14 Jaar No. 114 -- 's HERTOGENBOSCH. -- Dingsdag 27 September 1842

DE NOORD-BRABANDER,

Staat- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

ABONNEMENTSPRIJS
Voor de Stad ..... ƒ 12,-
Franco per post .. » 14,-

(Verschijnende driemalen ter week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag

ADVERTENTIEN
15 cent de regel
behalve 35 cents zegel.

KERKELIJKE STAAT.

ROME 6 September. Zijne Heiligheid heeft ten strengste verboden, om hem op zijne reis naar Civita-Vecchia op eene plegtige wijze te ontvangen. Men verwacht in die stad een groot getal vreemdelingen; men zegt ook dat de groot-hertog van Toscanen, bij gelegenheid der komst van den Heiligen Vader, voornemens is zich derwaarts te begeven.

-- De Paus heeft gisteren aan boord van eene der onlangs uit Londen aangekomene stoombooten een togtje op den Tiber gedaan. Eene talrijke menigte, welke zich op de boorden der rivier bevond, heeft Zijne Heiligheid overal met vreugdekreten toegejuicht. Eindelijk is het vaartuig aan de St.-Paulus Kerk aangeland, waar de Paus de werkzaamheden, alsmede de albasten kolommen, welke hij van den Pacha van Egypte ten geschenke ontving, in oogenschouw heeft genomen. Alvorens in het rijtuig te stappen, verrigtte de H. Vader zijne gebeden op het graf van den Heiligen Apostel Paulus.

ENGELAND.

Het gerucht loopt te Londen, dat er eene chartistische zamenzwering tegen de Koningin bestaat; ook zegt men, dat de zaamgezworenen niet vreemd zouden zijn van eenen aanslag op het leven van H. M. te wagen. De *Sun*, welke dit te gelijk met andere engelsche dagbladen mededeelt, houdt dit gerucht echter voor ongegrond.

LONDEN den 21 September. Alhier zijn nieuwe en belangrijke tijdingen van de Kaap de Goede Hoop ontvangen, hoofdzakelijk vervat in eene reeks van depêches, die den 16 Julij, op last van den Gouverneur der Kolonie, in de Kaapstad publiek zijn gemaakt.

De eerste dier depêches is van kapitein Smith, en behelst een verhaal van het voorgevallene, sedert het bekend gevecht van 24 Mei tot den 26 Junij, toen de troepen tot zijn ontzet zijn aangekomen.

Aan het slot dezer depêche wordt gezegd, dat de Boeren, gedurende het vermelde tijdvak, al de bezittingen der engelsche inwoners geplunderd en het geroofde naar Pieter Mauritzburg opgezonden hebben, zoo als ook met de lading van het schip *Mazeppa* en met de krijgsgevangenen het geval is geweest. Na uitgeplunderd te zijn, had de *Mazeppa* de haven in den nacht van 10 Julij weten te ontkomen.

Wat verder gebeurd is wordt in de depêches van den luitenant-kolonel A. J. Cloete medegedeeld. Deze heeft den den 26 Junij zijne troepen uit de *Southampton* ontscheept, en door die onder kapitein Durnford bijgestaan, welke met de schooner *Conch* was aangekomen, de haven van Port Natal overmeesterd, niet zonder hevigen wederstand der Boeren, wier magt op ongeveer driehonderd en vijftig man werd begroot.

Op een van Pretorius ontvangen aanbod tot onderhandeling was door Cloete geantwoord, dat eene onvoorwaardelijke onderwerping de eerste stap daartoe wezen moest. Den 3 Julij schreef Pretorius terug, om zich over de mishandeling der Boeren door de Kaffers, en over het aanvaarden van door deze laatsten geroofd vee door de Engelschen te beklagen, en tevens dat het hem en den zijnen onmogelijk was de geëischte onderwerping in te dienen. » Ik moet u (zoo luidde de brief verder) insgelijks kennis geven dat wij dit Land bereids aan den Koning der Nederlanden overgegeven en aan die Mogendheid om bescherming gevraagd hebben en verwachten dat onze zaak in Europa ondersteund zal worden."

Het antwoord van den luitenant-kolonel betreurde hunne grove dwaling, dat de Koning der Nederlanden het oor zou leenen aan een man die volstrekt geen erkend gezag had, of dat eenige Europesche Mogendheden zich mengen zou in een geschil tusschen Engeland en deszelfs Kaapkolonie, van welke hij, Pretorius, toch weten moest dat Port Natal altijd afhankelijk was geweest. Hij zou den algemeenen opstand der Zoolahs en Kaffers zoo veel mogelijk zien voor te komen, maar was niet zeker zulks te kunnen doen, zoolang de Boeren de wapenen tegen het gezag der Koningin voerden.

Eindelijk had Cloete vernomen dat Pretorius en de zijnen, denkelijk uit vrees voor een aanval der Kaffers, tot op vijftien mijlen afstands van Pieter Mauritzburg terug geweken waren.

SPANJE.

Het *Memorial Bordelois* spreekt van een verslag, hetwelk de Heer Calatrava, Spaansch minister van financien, aan den Regent heeft gerigt. Wij deelen de voornaamste gedeelten mede van dit stuk, voor welks echtheid wij evenwel niet instaan kunnen.

» Art. 1. Te beginnen met 1 Januarij 1843 wordt bij alle openbare kassen, zoowel in Spanje als in de overzeesche koloniën en bezittingen, de betaling geschort en van alle obligatien, salarissen, jaarwedden of tractementen, voorafgaande aan het jaar 1843, met welk jaar een nieuw tijdvak voor het financiële beheer van Spanje begint, terwijl van al het verledene *corte de cuenta* wordt gemaakt.

» 2. Al de schuldeischers der regering zullen alsdan worden toegelaten om hunne vorderingen te doen viseren aan de bureaux, welke tot dat einde zullen worden opgerigt binnen het verloop van zes maanden, eindigende 30 Junij 1843.

» 3. De nationale schuld in haar geheel, en de andere schulden voor zoo verre zij na het visa bedragen, zullen geclassificeerd worden, in uitgestelde schuld en verdeeld in vijftig gelijke Serien, welke te Madrid gedurende vijftig achtereenvolgende jaren, te beginnen met 1 Januarij 1844 zullen worden uitgeloot. De uitgeloote serie zal dadelijk worden geconsolideerde nationale schuld, rentende 4 pCt., bij halfjaren te Madrid betaalbaar.

» 4. Jaarlijks zullen twintig millioenen realen besteed worden, om voor rekening der Schatkist ter beurze van Madrid aan te koopen zooveel *uitgestelde schuld* als de som zal veroorloven, ten einde beweging te houden in dit fonds, hetwelk steeds zal verhandelbaar zijn en, tot gemak der overdragt, ingerigt zal worden in obligatien aan toonder, van 100 piasters ieder.

» 5. Te beginnen met 1 Januarij 1843 zal de openbare dienst met de stipste naauwlettendheid worden waargenomen; de verpligtingen der schatkist zullen elke maand geregeld worden; de respectieve chefs zijn verantwoordelijk voor de naleving van deze plegtige belofte der regering.

» 6. Bij aldien deze grondslagen de goedkeuring van Uwe Hoogheid verdienen, zal ik mij haasten aan Hoogstd. de maatregelen van detail voor te stellen, welke tot de uitvoering van het ontwerp moeten bijdragen."

Dit rapport, gelijk men ziet, betreft de geheele binnen- en buitenlandsche schuld van Spanje, het is eene algemeene financiele revolutie voor dat land, hetwelk op den weg der hervormingen zijns ondanks als voortgestuwd wordt. Men zegt dat de Heer Calatrava voornemens is om van de Uitgestelde schuld loterijen te maken, gelijk in 1819 met de koninklijke Vales geschied is. Men zegt dat hij gelooft dat de uitgest. schuld voor 8 en de geconsolideerde voor ten minste 45 pCt. verhandeld zal worden.

FRANKRIJK.

PARIJS 22 September. Den 20 dezer is de Minister van finantien en de Graaf van Humboldt, Minister van Pruissen, op het kasteel van Eu aangekomen.

-- Gisteren heeft de Hertog van Aumale het kasteel verlaten, zich naar Parijs begevende.

Het lijdt geen twijfel, dat de Heer van Humboldt, op het kasteel allervriendelijkst ontvangen is, maar er werd eigenlijk iemand anders verwacht.

Het schijnt, dat de terugkomst van Eu van den Prins van Joinville naar Parijs, niet vreemd was, maar integendeel in verband stond, met een hoog bezoek, waarmede men zich tot op het laatste oogenblik vleide; en toen de Heer van Humboldt, voor een paar dagen te Parijs aangekomen is, stond er een Courier gereed, in het Hôtel, alwaar de Pruissischen Minister afgestapt is; dezelve is dadelijk daarop naar Eu vertrokken, om de tijding over te brengen, dat men geen ander bezoek te verwachten had, dan dat van dien Minister.

-- Van Saint Malo schrijft men: Op dit oogenblik ontvangen wij berigt, dat de schepen, die van St. Malo en van St. Servan, ter vischvangst naar Nieuw-Foundland uitgezeild zijn, na slechts eene halve vangst in de golf op het gedeelte der kusten, die aan Frankrijk afgestaan zijn, gedaan te hebben, zich op het Engelsche gedeelte begeven hebben, vanwaar zij door het zich daar op het Station bevindende eskader, verjaagd zijn. Men verzekert ons zelfs dat verscheidene schepen geconfisceerd, en naar Canada gezonden zijn.

Men zal zich welligt herinneren, dat de Engelsche Oestervisschers, zich in het voorjaar op onze Oester banken, die tegen de kusten van Normandie gelegen zijn, begeven hadden, en dat men eenige Engelsche barken genomen had, die intusschen den 1 Mei (feestdag van Lodewijk Philips) dadelijk weder vrijgelaten zijn. Een Fransch oostelijk blad zegt: [illegible] [illegible]

— De heer Dupuch, Bisschop van Algiers, wordt in Frankrijk verwacht, hij moet zich vervolgens naar Pavia begeven, om er de Relikwie van den H. Augustinus, door het stedelijk bestuur van genoemde stad afgestaan, in ontvangst te gaan nemen. Z. H. Gregorius XVI, heeft hieromtrent aan Mgr. Dupuch den aanmoedigendsten brief toegezonden. Het Fransche Gouvernement heeft een Oorlogschip bestemd om deze schat naar Algiers overtevoeren. De bewaring der Relikwie zal aan de Trappisten toevertrouwd worden.

— PARIJS, den 23 September 1842. Eergisteren heeft Z. M. Louis Philippe, vergezeld van den Heer von Humboldt en verscheidene hoofdofficieren Treport bezocht.

De Heer von Humboldt was overbrenger van een Condoleance brief door den Koning van Pruissen eigenhandig geschreven, en aan de Koning der franschen gerigt ter gelegenheid van het afsterven van den Kroonprins.

— In de *Desenear del Peublo* van Cadix leest men: Eergisteren avond, toen de militie afgemarcheerd was, hebben zich eenige groepen naar de drukkerij van de *Globe*, die bijna geheel vernield is, en later tot voor l'Ayuntamentio begeven, schreeuwende weg met de liberalen. Een der oproerigen heeft eene der groepen willen overhalen zich voor het huis van een patriot te begeven, en door het geroep van *Vivat* hem te dwingen zich op zijn balcon te toonen, om van daar op hem en en zijne familie te kunnen schieten.

ALGIERS 15 September. Eene particuliere brief van Algiers bevat het volgende:

Het schijnt dat de generaal gouverneur Bugeaud zeer ontevreden is over de wending die de zaken in het Westen nemen. Abd-el-Kader heeft tamelijk groote strijdkrachten bijeenverzameld. De stoombooten, die naar de Provincie Oran moesten gaan, om troepen te halen, voor de groote expeditie, hebben tegenorder bekomen. De generaals Lamoricière, Bedeau, en d'Arbauville hebben aan den gouverneur verklaart, toen hij hen te Mostaganem verzameld had, dat men onder den tegenwoordigen stand van zaken de troepen die onder hunne bevelen staan niet verminderen kan. De generaal Bugeaud heeft zich overigens zelf van gewigtige en ernstige des toestands kunnen overtuigen.

BELGIE.

BRUSSEL 23 September. De senaat heeft gisteren de discussie van het wetsontwerp geëindigd, hetwelk strekken moest om het gouvernement te magtigen met de stad Brussel eene overeenkomst te sluiten. Het ontwerp is met 28 tegen 7 stemmen aangenomen; zoodat men kan hopen dat de hoofdstad weldra uit de beklagenswaardige toestand zal kunnen geraken, waarin zij zich sedert zoovele jaren bevindt, zoo dat de laatste sporen der ongeregeldheden, die al te dikwijls met de omwentelingen gepaard gaan, geheel en al zullen worden uitgewischt.

— Eergisteren, des morgens ten acht ure kondigde een salvo van het geschut en het luiden der klokken den eersten dag der septemberfeesten aan. De openbare gebouwen, de hotels der ministerien, der administratien, alsmede de schepen, welke zich in de kanalen en bassins bevonden, waren met de nationale kleuren versierd.

Ten tien ure werd in de collegiale kerk van St. Michael en St. Gudula eene plegtige lijkdienst ter gedachtenis der gesneuvelden van September opgedragen.

NEDERLANDEN.

's BOSCH 25 September. Heden, passeerde hier Mgr. van Gera met deszelfs Secretaris den Zeer Eerwaardigen Heer Timmermans zich naar Nistelrode begevende, om aldaar op morgen de nieuwgebouwde kerk plegtig te consacreren.

'sGRAVENHAGE 21 Sept. Z. M. de Koning heeft op nieuw een treffend bewijs gegeven van zijne zucht om liefderijke hulp te verleenen aan ongelukkigen. Uit eigen beweging heeft het Hoogstdenzelven, bij het vernemen van de ramp die Scheveningen onlangs getroffen heeft, behaagd uit Zr. Ms. bijzondere fondsen de aanzienlijke som van *f* 500 te schenken aan de achtergelaten betrekkingen van de verongelukte visschers met de pink de Jonge Pieter. — Die gift, zoo zeer getuigende van 's Konings innig medelijden met het droevig lot van een aantal weduwen en weezen, heeft de Hoog Edel Gestrenge Heer Ragay, 's Konings thesaurier, den Heer Commissaris van politie Behr doen toekomen, ten einde overeenkomstig Zr. Ms verlangen geëvenredigd aan de behoefte van ieder gezin te worden verdeeld.

— Bij besluit van den 20 September 1842 is bepaald dat de wet op het Notaris-ambt van den 9 Julij 1842 zal aanvangen te werken den *zestienden* October 1842.

— Bij besluit van denzelfden datum is bepaald het maximum van het getal Notarissen in ieder arrondissement, als volgt:

In de provincie *Noord-Braband*: in het eerste arrondissement 44, in het tweede 20, in het derde 30, en alzoo te zamen 94 Notarissen.

In de provincie *Gelderland*: in het eerste arrondissement 27, in het tweede 14, in het derde 24, in het vierde 14, en alzoo 79 Notarissen.

In de provincie *Noord-Holland*: in het eerste arrondissement 48, in het tweede 13, in het derde 18, in het vierde 15, en alzoo te zamen 94 Notarissen.

In de provincie *Zuid-Holland*: in het eerste arrondissement 27, in het tweede 23, in het derde 41, in het vierde 16, in het vijfde 11, in het zesde 9, en alzoo te zamen 127 Notarissen.

In de provincie *Zeeland*: in het eerste arrondissement 15; in het tweede 14, in het derde 7, en alzoo te zamen 36 Notarissen.

In de Provincie *Utrecht*: in het eerste arrondissement 23, in het tweede 12 en alzoo te zamen 35 Notarissen.

In de provincie *Friesland*: in het eerste arrondissement 32, in het tweede 12, in het derde 12, en alzoo te zamen 56 Notarissen.

In de provincie *Overijssel*: in het eerste arrondissement 17, in het tweede 13, in het derde 11, en alzoo te zamen 41 Notarissen.

In de provincie *Groningen*: in het eerste arrondissement 13, in het tweede 9, in het derde 10, en alzoo te zamen 32 Notarissen.

In de provincie *Drenthe*: 13 Notarissen.

In het Hertogdom *Limburg*: in het eerste arrondissement 26, in het tweede 18, en alzoo te zamen 44 Notarissen.

Bij besluit van 21 september n°. 9, heeft Zijne Majesteit benoemd: tot burgemeester der gemeente Boxtel (Noord-Brabaad), C. C. J. Achterberg Gz. eersten assessor aldaar, inplaats van wijlen P. van Bijsterveldt;

tot burgemeester der gemeente Esch (Noord-Braband), L. Verheijen, lid van den raad dier gemeente i plaats van C. de Grancy, op deszelfs verzoek eervol ontslagen.

Onderwijzers Vereeniging.

In ons voorlaatst nummer deelden wij het reglement mede van de *Onderwijzers-Vereeniging*; welke zich met een protestantsch of zelfs gevormd heeft. Wij laten thans ook een zeer verkort uittreksel volgen van het verslag, welke het hoofdbestuur van gemelde Vereeniging over hare werkzaamheden heeft laten drukken te 's Gravenhage, en welk uittreksel ons met voorgenoemd reglement is toegezonden.

KORT UITTREKSEL,

Van het VERSLAG door het Bestuur der *Onderwijzers-Vereeniging* te 's Gravenhage, van hare Verrigtingen, sedert haar bestaan 6 Febr. 1840 — Febr. 1842.

Het Verslag betuigt de noodzakelijkheid der bovengenoemde vereeniging; — het zegt: « men gevoelde « hoe noodig het ware, dat Onderwijzers zelven, « vooral in eenen tijd, waarin hunnen arbeid, de « kroon hunner bemoeijingen, met achteruitgang « of vernietiging bedreigd werd, handen moesten « aanleggen, om te behouden, wat zij den volke « en zich zelven me moeite en zuren arbeid ver- « worven hadden: teneinde alzoo, door *vereenigde* « *pogingen*, niet slechts de belangen van den « Onderwijzers-stand, deszelfs onbelemmerde ont- « ontwikkeling, maar ook die van het Lager On- « derwijs voortdurend en rusteloos te bevorderen."

Het verslag zegt verder: dat de vereeniging hare eerste *wettelijke*?? bijeenkomst den 6 Febr. 1840 hield, en het hoofddoel der vereeniging zoude zijn *bevordering van den Onderwijzers-stand, in verband met die van het lager onderwijs.* Ter bevordering van dat doel, met voordacht *in zulke ruime bewoordingen vervat*, verbond men zich onderling en schriftelijk, terwijl een voorloopig bestuur werd verkozen, ter regeling der noodig geachte bemoeijingen, die zich weldra bij de uitbreiding naar den aard en de uitbreiding der verrigte werkzaamheden in de navolgende hoofdafdeelingen splitsten, als: *huishoudelijke, gewestelijke en algemeene* werkzaamheden.

Huishoudelijke werkzaamheden.

Daarstelling van een Reglement; de bekrachtiging op den 5 Maart 1840.

De vereeniging vestigde het oog op de vele misbruiken en oogluikingen, die er steeds meer en meer in het schoolwezen te 's Hage insloopen.

Benoeming eener Commissie ter opsporing van onwettige schoolhouders en ter opsomming van de overtreding der wet van 1806.

Deze Commissie dient een verzoekschrift aan hét 's Gr........... Bestuur in, — ter wering van onwettige Onderwijzers, huis onderwijzers enz.

De wensch dat er ook onderwijzers in de plaatselijke schoolcommissien zitting mogen hebben.

De vereeniging bepaalt dat de leden zich onderling zouden verbinden, om de prijsuitdeelingen geheel afteschaffen.

Wensch naar *Eenheid* in het onderwijs vooral in de keuze van schoolboeken. De Vereeniging zal zich daarom bezig houden, met het uitgeven van schoolboeken, die op alle scholen der leden zullen gebezigd worden.

Ingekomene werkjes, tijdschriften, enz.

Vrijheid van Onderwijs? enz. Gron. 1840.

Gronden van Bemoediging in deze zorgvolle dagen, enz. Gron. 1840.

P. De Raadt, driotal bedenkingen, enz. 's Hage 1840.

M. Siegenbeek, 1. Brief aan mr. Groen van Prinsterer. Leiden 1840.

Toelichting op den brief van Van Bommel, aan mr. Siegenbeek. Gron. 1841.

O'Maillij, 't lager Onderwijs in Nederland Pruissen, enz. 's Hage 1840.

Dr. Nassau, 't lager Onderwijs. 's Hage 1840.

Hofstede de Groot over de verhouding van de Godsdienst en Wetenschap tot het Onderwijs 1841.

Dr. Graser, het lager Onderwijs in betrekking tot de Staatsinrigting. Leiden 1841.

Gewestelijke bemoeijingen.

De Vereeniging wendt zich tot de Gedep. Staten der provincie met verzoek, — gelijk aan het E. A. Stads-Bestuur van 's Hage. Uitnoodiging aan de leden, — om in elke provincie dusdanig te handelen.

Het Koninklijk Besluit van 2 Januarij 1841.

Artikel 12 van dit Besluit, geeft de 's Haagsche vereeniging veel grond, dat, zoo niet alle, althans een groot gedeelte der bezwaren zal worden weggenomen. In die verwachting wenscht zij voor's hands dan ook te berusten.

Algemeene Werkzaamheden.

Bekommering der Vereeniging over het Koninklijk Besluit van 12 Nov. 1840, ter herziening der wet van 1806.

De Vereeniging besluit dat het adressen en petitien aan Z.M. moet regenen, om de Parel van Neêrlands Gloriekroon te behouden, — namelijk de Wet van 1806, in dien geest, als dezelve sinds 34 jaren bestaan heeft. Hierop laat het verslag brieven van opwekking aan de gewestelijke Besturen volgen, — ten doel hebbende, — om alle onderwijzers der Provincie op te wekken, petitien en adressen aan Z.M. in te dienen.

Ingekomene en aan de verwachting voldane antwoorden, op dergelijke uitnoodigingen. — Deelneming blijkbaar uit de Naamlijst. — Noord-Braband neemt ook deel in Boxtel en Hilvarenbeek! De Heeren Van Der Velde te Boxtel en Broeders te Hilvarenbeek worden Correspondenten van het Onderwijzers-Genootschap!

Het verslag eindigt aldus:

Zoo dan geachte Ambtgenooten en medeleden des Genootschaps! zoo zag de 's Haagsche Onderwijzers-Vereeniging, door Uwe ijverige en welwillende medewerking, aanvankelijk den, door velen lang gekoesterden wensch van een Onderwijzers-Genootschap verwezenlijkt, dat zich voornamelijk ook bezig zal houden met de krachtige ontwikkeling, verheffing en veredeling van den Onderwijzers-stand, als een algemeen nuttig werkend opvoed en onderwijskundig ligchaam, dat, meer en meer tot zelfstandig ligchaam rijpende, met eigen kracht, met eigen doel en strekking, den bloei van het schoolwezen tracht te bevorderen, dat, *vrij van alle vreemde afhankelijkheid*, niet *onderworpen aan vreemden verderfelijken invloed*, zijne beste krachten aan de zuiverste bedoelingen wijdt, de bevordering van volksbeschaving en volksgeluk, door de verspreiding, meer en meer van zedelijke Godsdienstige beginselen op de scholen.

Met den 6 Februarij jl. trad dan ook de 's Haagsche vereeniging, — aan welke men, ingevolge vooraf gaand verslag, den naam van Moeder-Vereeniging niet zal weigeren, voor het eerste genootschappelijke jaar, als Hoofdvereeniging op; waartoe zij echter wenscht, de schriftelijke erkenning, als zoodanig, ook van de gewestelijke en plaatselijke vereenigingen vóór ultimo Maart eerstkomende, te ontvangen, zullende alsdan die betrekking in 1843, volgens § 11, 3 tot een ander gewest en wel naar orde der uitbreiding des genootschaps, op de gewestelijke vereeniging van Groningen overgaan, en zoo vervolgens naar Overijssel, Gelderland, enz., welke afwisseling, behalve dat zij het denkbeeld van eenig blijvend prerogatief weert, niet anders dan voordeelig voor de uitbreiding zal kunnen beschouwd worden. —

Waarom de 's Haagsche vereeniging tot hiertoe, nog niet meer regtstreeks aan *algemeene belangen* aan het hoofddoel des genootschaps, arbeidde, waarom er van haar geene voorstellen daarop betrekkelijk uitgingen, daarvan zal voor den nadenker de beantwoording niet moeijelijk zijn.

Eens toch moest zich een organisch geheel, een genootschap gevormd hebben, voor dat men ten algemeenen nutte kon werkzaam zijn. Eerst van nu af aan, heeft elk individu, elk lid van hetzelve, de bevoegdheid, voorstellen van plaatselijk, gewestelijk en algemeen nut, ter bevordering van het hoofddoel ter tafel te brengen, en men twijfelt geenszins, of hierdoor zal de stoffe der briefwisseling weldra genoegzame levendigheid en werkzaamheid opleveren; terwijl dan de gewestelijke vereenigingen, bij eigene beraadslagingen over eenig onderwerp, de individuele gevoelens der plaatselijke vereenigingen verzamelen en aan de Hoofdvereeniging, zoo noodig, gemotiveerd opzenden. Tot zoodanig eene werkzaamheid nemen wij ten slotte, de vrijheid, u allen, geachte leden! aan te sporen; terwijl wij UEd tevens de uitbreiding des genootschaps, elk in zijn gewest, voor zoo veel mogelijk onder uwe krachten ligt, blijven aanbevelen: opdat er langs dien weg eenmaal van de onderwijzers in Nederland kunne gezegd worden, wat wenschelijk is, dat zij door *Eendragt* sterk, door den geest der liefde krachtig verbonden en door het zelfbewustzijn van het goede, en niet anders dan het goede te willen, aangespoord, — als een zelfstandig ligchaam dáár staan, dat door den geest van liefde en eendragt, die van hetzelve uitgaat op de scholen, heilzaam en zegenrijk voortwerkt, voor huisgezin, *kerk? staat en rijk van God*, die door de onvermoeide pogingen van ons genootschap, steeds meer en meer tot een harmonisch geheel mogen gebragt worden!

Daartoe gebiede de Gever alles goeds, op uwe en onze pogingen, zijn' onmisbaren zegen! En hiermede houden wij u ook, in alle bijzondere betrekkingen, Gode aanbevolen.

Het Bestuur der Hoofdvereeniging,

D. Budding.
W. G. F. Vermaasen.
C. H. Roggen.

's Hage 7 Februarij 1842.

ADVERTENTIEN.

*** Getrouwd

P. J. AERSSEN
Apotheker
en
J. J. LEMMENS.

Oirschot,
22 September 1842.

Eenige kennisgeving.

*** De ondergeteekende uit een Prospectus van de Boekverkoopers VAN DIEREN EN Cie. te *Antwerpen*, ontwaar geworden zijnde, dat er in *Belgie* het plan is gevormd om een *nadruk* in het licht te geven van de Werken van den Dichter TOLLENS, van welke hij alleen de wettige eigenaar is, herinnert bij dezen elk en een iegelijk die mogt worden aangezocht om het debiet van dien nadruk hier te lande, op eenigerhande wijze bevorderlijk te zijn, aan de Wet van den 25. Januarij 1817, waarbij dezelfde Straffen op het *invoeren*, *verspreiden* en *verkoopen* worden bedreigd, welke op het *nadrukken* zelve zijn vastgesteld, en die bestaan in: » CONFISCATIE van alle binnen dit Rijk » voorhanden zijnde exemplaren van den nadruk ten voordeele van den eigenaar van » den oorspronkelijken druk, alsmede in » betaling aan denzelfden eigenaar van » de waarde van *twee duizend* exemplaren van » het nagedrukte Boek of Kunstwerk, » en zulks behalve de betaling eener boete niet, » te boven gaande de som van *duizend gul-* » *dens*, en niet minder dan *honderd*, ten behoeve van de algemeene armen van de » woonplaats des Nadrukkers enz.

Ten einde voorts deze voor den Nederlandschen Boekhandel zoo verderfelijke praktijken te keer te gaan, en zoo wel het Nederlandsche publiek als de voorstanders van onze Letterkunde in *Belgie*, in de gelegenheid te stellen de wettige en door den Auteur-zelven nageziene, en daardoor zoowel als door Vignetten, druk en deugdzaam papier verre verkiesselijke uitgave voor eenen geringen prijs te bekomen, ziet de ondergeteekende zich gedrongen, en heeft hij, ondanks de aanzienlijke opoffering, welke daarmede gepaard gaat besloten, zijne

Origineele Uitgave

DER

GEZAMENLIJKE WERKEN

VAN DEN DICHTER

H. TOLLENS CZ.

Vervat in negen Boekdeelen, alle gedrukt in groot Octavo Formaat en voorzien van zestien op Koper of Staal gegraveerde Platen en Vignetten, en gebonden in Carton, algemeen verkrijgbaar te stellen voor de som van *zestien gulden vijftig cents*, in plaats van *drie en dertig gulden negentig cents*, de negen deelen gezamenlijk.

De ondergeteekende behoudt zich vóór, dezen maatregel te doen ophouden zoodra hij dit raadzaam oordeelt, en verbindt zich aan dezen geringen prijs niet langer dan de voorraad van exemplaren strekt. Bestellingen worden aangenomen bij alle solide boekhandelaren; zullende aan de eerste aanvragen het eerst worden voldaan.

G. T. N. Suringar.

Leeuwarden
20 *September* 1842.

Uit hoofde van Sterfgeval, zal, op Maandag den 24. October 1842 worden *Geveild*, en op Maandag den 14 November daaraanvolgende, finaal worden *Toegeschat*:

Het alom bekende, beroemde en geheel nieuw gebouwde KOFFIJHUIS, HET HOF VAN HOLLAND, te *Breda*, in de Reigerstraat; met aanzienlijk BOVEN-KWARTIER, annexe GEBOUWEN, enz., enz. — Alles bij Aanplak-Billetten in het breede omschreven.

KERK ORGEL
UIT DE HAND
TE KOOP

zijnde een schoon 8 voets DUBBELD WERK, 2 KLAVIEREN, VRIJ PEDAAL met 18 REGISTERS, voor een Civielen Prijs, zelfs op eenige conditien; adres met *franco brieven* bij den Uitgever dezes.

NIEUWE JAARMARKT
TE DINTHER.

OP DINGSDAG DEN 4 OCTOBER 1842,

Met uitloving van Premien en Vrije Plaats.

Heeren BURGEMEESTERS der omliggende Gemeenten, worden vriendelijk verzocht, den eerstkomenden Zondag hieraan wel eenige publiciteit te willen geven.

De Burgemeester,

Gelpke.

*** In eene **Tabaksaffaire** alhier, wordt als LEERLING gevraagd eenen fatsoenlijken JONGELING van de Roomsch Katholijke Godsdienst, niet onder de 17 Jaar.

Adres aan het Bureau dezer Courant. Brieven Franco; onder Letter L.

FRANCISCUS JOANNES MATHIAS RITS, Openbaar Notaris, residerende te *'s Hertogenbosch*, heeft voor zijne Principalen, in het openbaar, provisioneel Verkocht:

Binnen de Stad 's Hertogenbosch.

Eerste koop.

Vijf HUISJES, gemerkt I, nis. 214, 215, 216, 217 en 218, Verp. I. nis. 164, 165, 166, 167 en 168, met eene KOESTAL, gemerkt no. 213, Verp. 1 no. 163; voorts ERVE en eene OPENPLAATS tegen over de HUISJES, alles naast en aan elkander, staande en gelegen te *'s Hertogenbosch*, op den Vughterdijk, in een Straatje, genaamd Achter den Engel, Kadastraal bekend Sectie G. nis. 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1107 en 1108, ter grootte van 3 roeden en 35 ellen.

Met de week verhuurd voor.... *f* 2.20.
Staande met de slagen op.... *f* 850.00.

Tweede koop.

Een HUISJE; gemerkt I. no. 72, Verp. I. No. 58 met ERF, staande en gelegen aldaar in een straatje achter de Kan, Kadastraal bekend sectie G. no. 1323; ter grootte van 40 ellen.

Met de week verhuurd voor.... *f* 0.40.
Staande met de slagen op.... *f* 220.00.

Derde Koop.

Een KOETSHUIS, gemerkt F. no 49, met eene WONING daarachter; voorts ERVEN en BLEEKVELD, staande en gelegen aldaar op de Weversplaats, ter plaatse genaamd Ouden Hufat, Kadastraal bekend sectie G. no. 1020 ter grootte van 1 roede en 6 ellen.

Met de week verhuurd voor.... *f* 1.20.
Staande met de slagen op.... *f* 400.00.

Vierde koop.

Een HUIS, gemerkt G. no. 190, Verp. G. no. 156, met ERF, OPENPLAATS en eene KOESTAL over de Openplaats, staande en gelegen aldaar op den Uilenburg, Kadastraal bekend sectie G. no. 942, ter grootte van 1 roede en 21 Ellen.

Met de week verhuurd voor.... *f* 1.70.
Staande met de slagen op.... *f* 675.00.

Onder de jurisdictie der Stad 's Hertogenbosch.

Vijfde koop.

Een perceel HOOI- of WEILAND, genaamd Bagijnenveld, gelegen in de Orthensche slagen, Kadastraal bekend sectie B. no. 197; ter grootte van 1 Bunder, 76 Roeden en 70 Ellen.

Staande met de Slagen op.... *f* 760,00.

Zesde Koop.

Twee perceelen HOOILAND, gelegen buiten de Orthenpoort, ter plaatse genaamd de Muntel, Kadastraal bekend Sectie C. nis. 147 en 148; te zamen groot 2 Bunders, 28 Roeden en 20 Ellen.

Belast met een vak Maasdijk, onder de Schouw van Orthen, Paal no. 18; ter grootte van 1 El, 1 Palm en 5 Duim.

Staande met de Slagen op..... *f* 500,00.

Zevende koop.

Een Perceel HOOILAND, gelegen in het Boschveld, nabij de Pettelaarsche Schans en Fratersdijk, Kadastraal bekend sectie D. no. 18; ter grootte van 3 bunders, 12 roeden en 50 ellen.

Staande met de slagen op.... *f* 470.00.

Achtste koop.

Een Perceel HOOILAND, gelegen buiten de Vughterpoort over de Dommel in de Lange Kampen, ter plaatse genaamd de Donken, Kadastraal bekend sectie E. no. 93; ter grootte van 2 bunders, 8 roeden en 80 ellen.

Staande met de slagen op.... *f* 145.00.

Negende koop.

Twee Perceelen HOOILAND, gelegen buiten de Vughterpoort in de Maai, genaamd Schijndelsche Kamp, Kadastraal bekend sectie F. nis. 180 en 181; te zamen ter grootte van 3 bunders, 50 roeden en 80 ellen.

Staande met de slagen op.... *f* 350.00.

Tiende koop.

Een Perceel HOOILAND, gelegen buiten de Vughterpoort in de Maai, genaamd van de Rijttekamp, Kadastraal bekend Sectie F. no. 196; ter grootte van 1 Bunder en 61 Roeden.

Staande met de slagen op.... *f* 150.00.

Elfde koop.

Een Perceel HOOILAND, gelegen aldaar in de Maai, genaamd de Lieve Vrouwe steeg, Kadastraal bekend Sectie F. no. 199; ter grootte van 93 Roeden en 40 Ellen.

Staande met de slagen op.... *f* 135,00.

Twaalfde koop.

De onverdeelde helft in drie Perceelen HOOILAND, gelegen in den Polder het Boschveld, genaamd de Varkenskamp, gemeen met de Erven van Wijle Mejufvr. Teunissen, Kadastraal bekend Sectie F. nis. 83, 101 en 102; te zamen groot voor het geheel 9 Bunders en 54 Roeden.

Staande met de slagen op.... *f* 1,550,00.

Onder de Gemeente den Dungen.

Dertiende koop.

Een Perceel HOOILAND, gelegen onder de Gemeente *den Dungen*, in het Boschveld op *den Pettelaar*, genaamd de Ossegeer, Kadastraal bekend sectie C. no. 30; ter grootte van 1 Bunder, 82 Roeden en 10 Ellen.

Staande met de slagen op...., *f* 165.00.

Onder de gemeente Empel.

Veertiende koop.

Een Perceel HOOILAND, gelegen in den Polder van *Empel*, in de Hambaken, genaamd het Pijnappels Geerke, kadastraal bekend sectie A. no. 142, ter grootte van 1 bunder, 67 roeden en 10 ellen.

Staande met de slagen op.. *f* 1,300.00.

Vijftiende koop.

Een Perceel HOOILAND, gelegen in den Polder van *Empel*, in den Schanshoek, genaamd den Doornkamp, kadastraal bekend sectie A. no. 263; ter grootte van 2 bunders, 10 roeden en 50 ellen.

Belast met twee vakjes Maasdijk onder Orthen, als: Paal no. 162; groot 1 El, 5 Palm en 1 Duim en Paal no. 163, vierde gedeelte; groot 1 El en 6 Streep

Staande met de slagen op.. *f* 1350.00.

Onder de gemeente Engelen.

Zestiende koop.

Twee Perceelen HOOI- en WEILAND, gelegen onder de Gemeente *Engelen*, ter plaatse de Werken, genaamd Kleine Hooijenkamp, kadastraal bekend sectie E. nis. 229 en 229a; te zamen ter grootte van 1 bunder, 77 roeden en 10 ellen.

Staande met de slagen op.. *f* 1425,00.

Onder de gemeente Vught.

Zeventiende koop.

Zes Perceelen WEILAND en OPGAANDE BOOMEN, gelegen te *Vught*, ter plaatse genaamd de Nieuwe Erven, kadastraal bekend sectie B. nis. 547, 548, 549, 550, 551 en 552; te zamen groot 1 bunder, 53 roeden en 30 ellen.

Staande met de slagen op.. *f* 1,200.00.

Achttiende koop.

Drie Perceelen WEILAND en OPGAANDE BOOMEN, gelegen te *Vught*, ter plaatse de Nieuwe Erven, genaamd Banke Weide, kadastraal bekend sectie B. nis. 559, 560 en 561; te zamen groot 1 bunder, 40 roeden en 50 ellen.

Staande met de slagen op... *f* 1,200.00.

Negentiende koop.

Drie Perceelen WEILAND en OPGAANDE BOOMEN, gelegen te *Vught*, ter plaatse de Nieuwe Erven achter de Braak, kadastraal bekend sectie B. nis. 677, 678 en 679; te zamen groot 51 roeden en 47 ellen.

Staande met de slagen op.... *f* 745.00.

Twintigste koop.

Vier Perceelen WEILAND en HAKHOUT, gelegen te *Vught*, ter plaatse genaamd de Lage Vlasmeer, kadastraal bekend sectie C. nis. 213, 214, 215 en 216; te zamen ter grootte van 88 roeden en 60 ellen.

Belast met een vak Dijk onder Vught, Paal no. 104; ter lengte van 27 Ellen, 4 Palmen en 2 Duimen.

Staande met de slagen op.. *f* 550.00.

Een en twintigste koop.

Een Perceel HAKHOUT, gelegen te *Vught*, ter plaatse genaamd de Lage Vlasmeer, kadastraal bekend sectie C. no. 217; ter grootte van 34 roeden en 60 ellen.

Staande met de slagen op.. *f* 140.00.

Laatstgemelde twee koopen in Massa.

Staande met de slagen op.. *f* 1,050.00.

Onder de gemeente Cromvoirt.

Een en twintigste koop.

Een onverdeeld gedeelte, ter grootte van omtrent 30 roeden, in drie perceelen HOOILAND, gelegen in het Boschveld nabij de Kooi, genaamd de Kruiskampen, kadastraal bekend sectie A. nis. 54, 55 en 56; te zamen groot voor het geheel 6 bunders 59 roeden en 10 ellen.

Staande met de slagen op...... *f* 30.00.

Op den Uiterwaard de Wijken.

Drie en twintigste koop.

Eene KALVERSCHAAR-WEIDE, op den Uiterwaard de Wijken onder de Gemeente *Kessel*.

Staande met de slagen op... *f* 100.00.

De finale verkooping bij Kaarsuitbranding, zal geschieden te *'s Hertogenbosch*, in het Eindhovensch Koffijhuis, bewoond door M. LANDHEER, op Vrijdag den 30 September 1842, des namiddags ten 6 ure.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris RITS, voornoemd.

*** De Wed. J. M. OFFERS, onderneemster van publieke verkoopingen te 's Hertogenbosch, zal, ten overstaan van derzelve Zoon, op Woensdag den 28 September 1842, des namiddags ten twee ure, ten woonhuize van den Heer H. C. ESSER, in de Hinthamerstraat, publiek verkoopen:

Een zindelijken Inboedel bestaande in: Mahonijhouten SECRETAIRES, TAFELS, CANAPE, KASTJES met marmeren bladen, eene fraaije PIANO, STOELEN met trypen en andere zittingen PENDULES, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, GLAS en AARDEWERK, en hetgeen verder zal worden geveild.

Alle welke Goederen op Dingsdag den 27 September 1842, van des voormiddags 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 ure, voor een ieder zullen te zien zijn.

Zegt het Voort.

*** De Wed. J. M. OFFERS, onderneemster van publieke verkoopingen te *'s Hertogenbosch* zal, ten overstaan van derzelver zoon, bevoegd ambtenaar, op dingsdag den 4 October 1842, des namiddags ten 2 ure en volgende dagen, ten woonhuize van den Heer J. T. VERMEULEN in de Vughterstraat, publiek verkoopen:

Eenen Netten en zindelijken Inboedel, bestaande in: GOUD en ZILVER, MAHONYHOUTEN SECRETAIRE, TAFELS, CANAPE'S, STOELEN met TRIJPEN en andere ZITTINGEN twee groote SCHOORSTEEN SPIEGELS; verschillende andere fraaije SPIEGELS, een compleet blaauw PORCELEINEN TAFEL-SERVIES, GLAZEN KROONEN, LUSTRES, KOPER, VERLAKT, GLAS- en AARDEWERK, MEUBEL en VALGORDIJNEN, een fraaije IJZEREN GEPOLIJSTE VUURHAARD, SMIRNASSCHE en andere TAPIJTEN, MANGEL, PERS en hetgeen verder zal worden geveild.

Alle welke Goederen daags voor de Verkooping op Maandag den 3 October 1842 van des voormiddags 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 ure voor een ieder zullen te zien zijn.

Zegt het Voort.

*** Bij de Boekhandelaars H. PALIER en ZOON te *'s Hertogenbosch* is op franco aanvraag voor 30 cents verkrijgbaar:

BESCHOUWING van de VROEGSTE TIJDEN over de HEERLIJKE REGTEN en NOVALE TIENDEN, voornamelijk in de Provincie Noord-Braband, en meer bijzonder in het Land van *Cuyk*, door T. VAN DUYNHOVEN, secretaris te *Cuyk*. Lid van het Provinciaal Genootschap van Kunsten- en Weteuschappen in Noord Braband en Lid Correspondent der Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid, te *Haarlem*.

HANOVER OF ZINKENSNUIF.

van de ERVEN J. LEON, *te 's HAGE.*

Deze zoo zeer alom gezochte wordende Snuif, van eene aangename geur, waarvan de bestanddeelen, zoo bij het Ministerie van Binnenlandsche zaken, als bij de Provinciale Geneeskundige Commissie te 's Hage, bekend zijn, en welke Snuif daarenboven door de bevoegde Auteriteit te Kleef is onderzocht en goedgekeurd, overtreft zoo verre het doel van alle andere Snuiven, namelijk DE OPLOSSING VAN VERSTOPPINGEN IN HET HOOFD, dat dezelve met regt tot dagelijksch en algemeen gebruik, kan worden aanbevolen.

Gemelde Snuif is thans, behalve bij de Vervaardigers te 's Hage, bij hunne Correspondenten in de voornaamste Steden van ons Land, à 40 cents in een pakje van 1 Ned. Ons, à 20 cents in een pakje van een half Ned. Ons, en in vele Winkels ook bij het Lood, verkrijgbaar gesteld, als zijnde voor NOORD-BRABAND: 's Bosch, de Heeren *E. Lion en Zonen*, boekhandelaars; te Bergenopzoom *J. C. Verhoutert*, boekhandelaar; Breda, de Wed. *H. van Doorn*; Geertruidenberg, *G. C. Hooft*; Gemert, *J. Haest*; Heusden, *L. Voorman*; Liempde, *E. van de Sande*; Oss *J. J. de Loup*; Tilburg, *A. van der Voort*; Waalwijk, *J. van der Lee*; en Zevenbergen, *J. van Steen*.

Voor GELDERLAND: Arnhem, *A. H. Klaasen*; Bommel, *J. H. Mysberg*; Doesburg, *D. en H. Wimmerink*; Harderwijk, *Uitenhage*; Kuilenburg, *W. Hudius*; Nijmegen, de Wed. *Herwyer*; Nijkerk, *A. van der Pieter Adr*; Rheenen, *van Ingen*; Wageningen, *H. Meyer*; alle handelaren in Tabak en Snuif; Thiel, *C. Campagne*; en Zutphen, *J. C. Oeffeman*, boekhandelaar.

Ter voorkoming van alle misleiding, worden de gebruikers dezer Snuif verzocht, zoo op het adres van de Vervaardigers op ieder pakje, te lezen, als op dat der Correspondenten te letten, daar gemelde Snuif wordt nagemaakt in pakjes van genoegzaam dezelfden vorm geslagen en met dezelfde kleur van papier omplakt.

Beurs van Amsterdam.

heden Zaturdag den 24 September 1842.

W. S. 2½ Pc. 2 [illegible] 52 Dito pct. 101 [illegible] Synd. 44 [illegible] Hoedelm. 138, ½ 137 ¾ ⅞ ½ Ard. 88 p. et 16 [illegible] Ras. 105 ½.

Bij D. A. A. DE ROOY, Boekdr. en Boekh. te 's Bosch.